

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908. Första Kammaren. N:o 34.

Fredagen den 3 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollen för den 26 och 27 nästlidne månad.

Anmälades och bordlades:

sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande, n:o 8, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bemyndigande för postsparbanken att utlämna lån för att bereda mindre bemedlade tillfälle att skaffa sig jordbruk eller bostäder; äfvensom

Första Kammarens tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 11, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utsträckt fridlysning af hare, tjäder och orre.

Föredrogs Kungl. Maj:ts den 1 i denna månad bordlagda nå-
diga proposition till Riksdagen angående godkännande af en kon-
vention med Norge om hänskjutande till skiljedom om frågan om
viss del af sjögränsen mellan Sverige och detta rike.

*K. proposition
ang. skiljedom
i fråga om
viss del af
sjögränsen
mellan Sverige
och Norge.*

Herr Clason: I den kungl. propositionen rörande den skiljedom, som skall äga rum, förekommer en bestämmelse af följande lydelse: »Det är öfverenskommet, att ytterlinjerna för det område, som genom parternas yrkande kan göras till föremål för tvist och

K. proposition ang. skiljedom i fråga om viss del af sjögränsen mellan Sverige och Norge. inom hvilket gränsen alltså skall fastställas, icke må dragas så att däraf omfattas öar, holmar och skär, som ej ständigt öfversköljas af vattnet.»

Såvidt jag tolkat detta rätt, skulle således icke någon gränslinje kunna tänkas, som skulle lägga en ö eller ett skär till den ena eller andra riket.

Det har då fäst min uppmärksamhet, att det af handlingarna i ärendet framgår, att beträffande en liten ö eller skär i hafsbandet vid namn Heja från svenska fiskares sida framhållits, att det i äldre tider företrädesvis eller uteslutande besökts af svenska fiskare, och att de norska fiskeanspråken först på senare tiden framställts. Nu förhåller det sig så, att *texten* i den gamla traktaten, ordagrannat tolkad, icke står i full öfverensstämmelse med kartan, och att man från norskt håll gent emot de svenska önskemålen velat stödja sig på en å kartan invid kusten skisserad gränslinje, som man sedan velat draga ut i vissa konsekvenser, och jag förmodar, att det är på denna, å kartan ute vid hafsbandet icke befintliga, men i tanken utdragna linje man på det hållet ämnar stödja sina anspråk på Heja.

Jag vill med anledning däraf då erinra om att denna ståndpunkt om kartans ovillkorliga vitsord icke från norsk sida häfdats i fråga om andra punkter vid gränsregleringen, där kartan utvisat en för norsk uppfattning mindre förmånlig linje. Den ifrågavarande gränsregleringen har, som bekant, bestått af två delar: Den ena rörde den inre delen af gränsen till den omtalade punkten XVIII; i fråga om denna del har ett af gränskommissarierna uppgjort förslag år 1904 stadfäst. Den andra delen rör det yttre området, angående hvilket kommissarierna icke kunde enas. Nu är förhållandet emellertid, att vid denna inre gränsreglering det från norsk sida icke alltid togs den hänsyn till kartans gränslinje, som man eljest velat göra anspråk på, ty denna inre gränslinje blef på yrkande från norskt håll omlagd vid ett par tillfällen och till och med omlagd på det sätt, att några öar, två eller tre stycken, hvilka enligt gränslinjens ursprungliga sträckning skulle ha fallit inom den svenska sidan af gränsen, i stället fördes till den norska sidan.

Detta åtgörande vid 1904 års gränsreglering, om hvars förhållande till regeringsformens § 78, hvilken stadgar: »Ej må någon del af riket kunna därifrån söndras — genom försäljning, förpantning, gäfvu eller å annat dylikt sätt», jag nu icke här vill yttra mig, omnämndes emellertid icke i det årets proposition till svenska Riksdagen men väl i propositionen till norska stortinget. I den sistnämnda heter det sålunda på ett ställe — jag öfversätter:

»På grund af de inkorrektheter, som vidlåda 1661 års karta, kunde det emellertid icke efter de norska kommissariernas mening

vara tal om att draga gränsen så långt väster om Kattholmen, som på denna karta skett. Detta medgäfvos också de svenska kommissarierna, hvarigenom östra Rödsjär kommer att ligga på den norska sidan af gränslinjen.»

Och vidare heter det på ett annat ställe om några öar, Knifsöarna:

»Dessa öar, tre till antalet, äro utelämnade på gränskartan af 1661. Om man utlade dem på denna karta, skulle gränslinjen gå tvärs öfver den största af dem. Det kan icke vara tvifvelaktigt, att meningen 1661 har varit att lägga dessa öar till Norge. I privaträttsligt hänseende ha dessa öar alltid varit knutna till Norge. De svenska kommissarierna voro ense i att öarna hörde till Norge.»

I sak har således denna reglering af den inre gränslinjen skett så, att vissa områden öfverflyttats från den ena sidan af gränsen till den andra, ehuru detta icke varit i öfverensstämmelse med kartan.

Jag har här velat påpeka detta förhållande, för att därmed påminna om att ifrågavarande karta vid vissa skeden af gränsregleringen alltså icke från norsk sida tillerkänts absolut vitsord, ja, icke ens tillerkänts sådant vitsord, äfven när det varit fråga om att till ena eller andra riket hänföra fast land.

Jag har naturligtvis intet yrkande att göra, men har velat afgifva denna anmärkning före ärendets vidare behandling.

Efter härmed slutad öfverläggning hänvisades den kungl. propositionen till statsutskottet;

och skulle till utskottet jämväl öfverlämnas det i anledning af samma proposition inom kammaren nu afgifna yttrandet.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda den 1 innevarande april afgifna och då bordlagda motioner:

n:o 52, af herr *Cavalli*, angående ombildning af e. o. professuren i klassiska språk vid universitetet i Lund, och

n:o 53, af herr *von Mentzer*, om anslag till aflöning och underhåll af särskild polisstyrka på landet.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flere ledamöters begäran konstitutionsutskottets den 1 i denna månad bordlagda utlåtande n:o 7.

Vid föredragning af statsutskottets den 1 innevarande bordlagda memorial n:o 60, i anledning af kamrarnas skiljebeslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner och lades punkten 2 till handlingarna.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flere ledamöters begäran följande den 1 i denna månad bordlagda ärenden, nämligen statsutskottets utlåtanden n:is 61—74, sammansatta bevillnings- och lagutskottets utlåtande n:o 1, äfvensom lagutskottets utlåtande och memorial n:is 36 och 37.

Justerades tre protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de denna dag första gången bordlagda ärendena skulle sättas främst på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 2,57 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
